

تبادل بی‌سابقه آتش میان ارمنستان و آذربایجان همچنان ادامه دارد

بوی باروت به جای باران‌های فصلی در قره‌باغ

شیراز گلزاری

چهار دهه است که مناقشه بر سر مالکیت منطقه قره‌باغ موجب به وقوع پیوستن دور جدیدی از تنش میان ارمنستان و جمهوری آذربایجان شده است و این در حالیست که علمای علم حقوق معتقدند از منظر اصل و عرف حقوق بین‌الملل، این منطقه بخشی از جمهوری آذربایجان است، اما تحت کنترل اقوام ارمنی قرار دارد. این درگیری‌ها در حالی شروع شده است که در چند ماه اخیر هم تنش‌ها بر سر قره‌باغ آغاز شده بود و بر اساس آمار و اسناد موجود حداقل ۱۶ نفر در این درگیری‌ها کشته شدند. در سال ۲۰۱۶ میلادی هم درگیری نظامی در این منطقه به مدت چهار روز به طول انجامید که آمارها در مورد تلفات نظامی و غیرنظامیان و همچنین برآورد خسارات ضد و نقیض است.

اگر کمی به عقب برگردیم به خوبی می‌بینیم که این جنگ از سال ۱۹۸۸ تا ۱۹۹۴ در بازه‌های مختلف ادامه داشته است و بر اساس آنچه از آن سال‌ها به جای مانده، از جبهه ارمنستان حدود ۲۸ هزار نفر و از

سوی جمهوری آذربایجان حدود ۶۲ هزار تن کشته شدند. جالب اینجاست که اسناد تاریخی نشان می‌دهد هر دو کشور آذربایجان و ارمنستان پیش از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ جزئی از قره‌باغ به حساب می‌آمدند ولی حال که ایروان و باکو به استقلال رسیده‌اند، قره‌باغ به منطقه مورد مناقشه بین دو طرف تبدیل شده است.

در این میان سازمان امنیت و همکاری اروپا (گروه مینسک) سال‌هاست که تلاش دارد از طریق دیپلماتیک به راه‌حلی برای این مسأله از طریق گفت‌وگو و تفاهم دست یابد و صلح را در این منطقه برقرار کند که تا به امروز این امر به دلایل مختلف محقق نشده است. همین عدم اجرای صلح پایدار و دستیابی به توافق موجب شده در روز پیش (یکشنبه) تا به امروز صدای سوت ممتد ادوات زرهی و موشک‌های کوتاه‌برد در تبادل آتش میان دو طرف به صورت شبانه‌روزی شنیده شود و گویا قرار این نیست بوی باروت در قره‌باغ جای خودش را به باران‌های فصلی بدهد.

بر اساس اخبار ابتدایی، نخست‌وزیر ارمنستان گفته است که آذربایجان حملات هوایی و توپخانه‌ای انجام داده و نیروهای ارمنستان، در پاسخ، دو هلی‌کوپتر و سه پهپاد آذربایجان را سرنگون کرده‌اند. مقامات آذربایجان هم می‌گویند که ارمنستان آغازکننده درگیری‌ها بوده و یک حمله سنگین را در خط مقدم آغاز کرده است. در این رابطه، سخنگوی وزارت دفاع جمهوری آذربایجان اعلام کرده که نیروهای مسلح ارمنستان در امتداد خط مرزی منطقه «ناگورنو قره‌باغ» به روی منازل آتش گشوده‌اند و در بین جمعیت غیرنظامی تلفاتی وجود داشته است. بنا بر گفته این سخنگو، دست‌کم شش خانه مورد حمله قرار گرفته و افرادی از میان مردم محلی، کشته و زخمی شده‌اند.

بر اساس اعلام رسانه‌های آذربایجان، زیر ساخت‌های غیرنظامیان به طور جدی آسیب دیده و اطلاعات دربار تلفات و زخمی‌ها در بین جمعیت غیرنظامی و ارتش، در حال تکمیل شدن است. این روند در همان روز اول به حدی شیب صعودی و تند به خود گرفت که نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان اعلام کرد بر اساس تصمیم دولت، حکومت نظامی و بسیج کامل مردمی در جمهوری ارمنستان اعلام شده و این تصمیم بلافاصله پس از انتشار اجرایی می‌شود.

بگیرند و علیه نخست‌وزیر کشور شان قیام کنند.

او در متنی که از سوی رویترز منتشر شد اعلام کرد که «از مردم ارمنستان می‌خواهم تا آینده خود را از دست دولت و آنهایی که از این مقام مانند عروسک خیمه شب‌بازی استفاده می‌کنند و آنها را به سوی فاجعه سوق می‌دهند، بگیرند.»

این اظهارات گرچه مداخله‌جویانه بود اما هیچ واکنش قوی و محکمی از سوی ایروان به دنبال نداشت و صرفاً الهام علی‌اف، رئیس‌جمهور آذربایجان اعلام کرد که اجازه پایمال شدن حقمان را نخواهیم داد و تا آخرین قطره خون خود را می‌بخشیم. متعلق به ارتش ارمنستان را منهدم می‌کنیم! او اعلام کرد که ما از خاک خود دفاع می‌کنیم و قره‌باغ را متعلق به آذربایجان می‌دانیم اما در آنسوی میدان، یعنی در مسکو، مقامات روسیه به خویش‌تنداری را تجویز کردند!

اگر کمی به عقب برگردیم به خوبی می‌بینیم که این جنگ از سال ۱۹۸۸ تا ۱۹۹۴ در بازه‌های مختلف ادامه داشته است و بر اساس اطلاعاتی که از آن سال‌ها به جای مانده، از جبهه ارمنستان حدود ۲۸ هزار نفر و از سوی جمهوری آذربایجان حدود ۶۲ هزار تن کشته شدند

پاشینیان در نطق تلویزیونی خود گفت: «به تمامی پرسنل ارتش تاکید دارم تادر کمیسیون‌های نظامی منطقه‌ای اوضاع را گزارش دهند تا بتوانیم بر اساس وقایع میدانی تصمیمات بعدی را اتخاذ کنیم.» نکته مهم این است که تاکنون طی سال‌های اخیر در ارمنستان وضعیت تا به این حد وخیم نشده بود که دولت این کشور اعلام حکومت نظامی و بسیج عمومی کند.

پس از این اقدام نخست‌وزیر ارمنستان بود که، در حالی که در اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه روز یکشنبه از شهروندان ارمنستان خواست تا آینده خود را به دست

به نظر نمی‌رسد که اگر جنگ میان آذربایجان و ارمنستان تشدید شود، ترکیه تمام‌قدر کنار الهام علی‌اف بایستد؛ چرا که اگر این اتفاق رخ دهد، روسیه هم باید در کنار ارمنستان قرار بگیرد و همین موضوع می‌تواند موجب رویارویی مستقیم دو شریک راهبردی در سوریه و خاور میانه شود

که این منازعه در حال تبدیل شدن به یک معضل منطقه‌ای است. درست است که سازمان ملل و اعضای اروپایی گروه مینسک به دنبال آن هستند تا سطح خشونت میان دو طرف را تا حد زیادی کاهش دهند، اما باید به این نکته توجه کنید که روسیه و ترکیه دو کشور مهم و قدرتمند در عرصه تولید تسلیحات انفرادی، زرهی و هوایی هستند و به همین دلیل ادامه این منازعه برای آنها می‌تواند آورده مالی خوبی داشته باشد.

از سوی دیگر گفته می‌شود که ترکیه، تروریست‌های ارتش آزاد سوریه را وارد خاک آذربایجان کرده است البته باکو این موضوع را به صورت خیلی ساده و ابتدایی رد کرده است؛ اما بدون تردید اگر صحت داشته باشد می‌تواند محرک خطرناکی برای سلول‌های القاعده و داعش در چین و به صورت کلی قفقاز شمالی باشد. نکته نهای اینکه به نظر نمی‌رسد که اگر جنگ میان آذربایجان و ارمنستان تشدید شود، ترکیه تمام‌قدر در کنار الهام علی‌اف بایستد؛ چرا که اگر این اتفاق رخ دهد، روسیه هم باید در کنار ارمنستان قرار بگیرد و همین موضوع می‌تواند موجب رویارویی مستقیم دو شریک راهبردی در سوریه و خاور میانه شود. حال باید دید که آیا دو طرف توازن قوا در منطقه را به هم می‌ریزند یا اینکه سعی می‌کنند مشکلات را در پشت پرده یا پشت میز مذاکره حل و فصل کنند؟

در ماه‌های اخیر، بمب‌گذاری در مقیاس کوچک کاروان‌های مرتبط با ائتلاف تحت رهبری آمریکا را هدف قرار داده‌اند. رانندگان عراقی به دلیل آنکه در مرکز توجه حملات هستند، مایه نگرانی برای آنها شده است. یک بمب کار گذاشته شد در نزدیکی کاروانی از سفارت انگلیس در بغداد در ماه جاری میلادی نشان دهنده یک فاز جدید احتمالی در کمپین این شبه‌نظامیان است. این در حالیست که چالش‌های الکاظمی بسیار عمیق شده و مقام‌های عراقی می‌گویند که نخست‌وزیرشان از حمایت کمی بر خود دارد است. الکاظمی تلاش کرده تا شبه‌نظامیان را با هدف قرار دادن منافع مالی آنها و ساختار سازی مجدد دستگاه امنیتی عراق به منظور ایجاد اعتماد در میان متحدان، هدف قرار دهد. شبه‌نظامیان اما با افزایش حملات علیه هیات‌های دیپلماتیک به این تصمیم واکنش نشان داده‌اند. این تصمیم آمریکا پس از سفر ماه گذشته میلادی الکاظمی به واشنگتن است که از سوی دو طرف به عنوان نشانه‌ای از احمیای همکاری دیده شد. یکی از مقام‌های ارشد دفتر الکاظمی روز یکشنبه گفت که نخست‌وزیر با شرکای اروپایی برای تلاش در متقاعد کردن آمریکا در تغییر تصمیمش وارد لابی شده و اعلام کرد که این اقدام می‌تواند پیامدهای منفی بر ثبات عراق بگذارد. مقام‌های سه سفارت اروپایی در بغداد نیز گفتند، کشور هایشان حتی اگر آمریکا عراق را ترک کند، در این کشور می‌مانند. هیات آمریکا در عراق همچنین پایگاهی را برای عملیات در جریان خود در سوریه ایجاد کرده است و کمتر از ۱۰۰ نیروی آمریکایی در سوریه هستند و بسیاری هم به حضور آمریکا در عراق بابت اقدامات لجستیکی و سفر متکی هستند.

خبر

پلوسی پروژه انتخاب رئیس‌جمهور در صورت تساوی آرا را کلید زد

بر اساس گزارش‌ها، رئیس‌دموکرات مجلس نمایندگان آمریکا در حال آماده‌سازی قانونگذاران این کشور برای سناریوی تساوی دونالد ترامپ و جو بایدن در بخش آرای کنترل در انتخابات ریاست جمهوری نوامبر و مجبور شدن این مجلس به تصمیم‌گیری درباره نتیجه انتخابات است. به گزارش هیل، نانسی پلوسی، یکشنبه در نامه‌ای به دموکرات‌های مجلس نمایندگان هشدار داد، یک چنین سناریویی در بر دارنده این است که هر یک از هیات‌های نمایندگان ۵۰ ایالت آمریکا در مجلس نمایندگان تنها یک رای در این فرآیند داشته باشند و به دموکرات‌ها تاکید کرده که با نزدیک شدن به موعد برگزاری انتخابات ماه نوامبر استراتژی خود را تغییر دهند. طبق گزارش پولیتیکو، پلوسی در نامه خود آورده است: قانون اساسی تصریح می‌دارد که یک نامزد انتخابات ریاست جمهوری باید اکثریت آرای هیات‌های نمایندگان

خبر

مادورو با قانون جدید به جنگ آمریکا می‌رود

رئیس‌جمهوری ونزوئلا اعلام کرد، کاراکاس در حال تدوین قانون جدیدی است که به غلبه بر تاثیرات تحریم‌های آمریکا علیه این کشور کمک خواهد کرد. به گزارش اسپوتنیک، نیکولاس مادورو، گفت: ما مشغول کار بر یک قانون جدید ضد تحریم هستیم. این یک قانون مشروع در برابر تحریم‌های جنایتکارانه و خصمانه آمریکاست. ما به زودی پیش‌نویس آن را به مجمع ملی تقدیم خواهیم کرد. وی افزود: نظر سنجی جدیدی بر گزار خواهد شد تا مشخص کند بخش‌های مختلف اقتصاد ونزوئلا به خاطر این تحریم‌ها از چه نوع خسارت‌ها و آسیب‌هایی رنج برده‌اند. مادورو اظهار داشت: این قانون جدید شامل اقداماتی خواهد بود که تاثیرات منفی اقتصادی، مالی و اجتماعی تحریم‌های آمریکا را تسکین خواهد داد. بخش اعظم تحریم‌های آمریکا علیه ونزوئلا، شرکت دولتی نفت و گاز این کشور موسوم به

اعتراض‌ها در بلاروس وارد پنجاهمین روز شد

ده‌ها هزار معترض در هفتمین هفته متوالی از اعتراضات علیه لوکاشنکو دست به راهپیمایی زده و خواستار برکناری وی شدند و پلیس نقابدار هم به بازداشت معترضان و استفاده از گاز اشک‌آور و شلیک نارنجک صوتی اقدام کرد. به گزارش تاس، معترضان در عین راهپیمایی در مینسک و سایر شهرها فریاد می‌زدند و متقلب‌سوتالانار رئیس‌جمهوری ماست. وزارت کشور بلاروس اعلام کرد، دست‌کم ۲۰۰ تن در جریان این راهپیمایی‌ها بازداشت شده‌اند. برخی این اعتراضات را تحلیف مردمی برای سوتالانایخونوفسکا یا رهبر اپوزیسیون دانستند که پس از انتخابات ۹ اوت ریاست جمهوری در این کشور و پیروزی مجدد الکساندر لوکاشنکو در آن از بلاروس گریخت. پلیس ضدشورش مردم را به داخل خودروهای پلیس کشانده و چندین ایستگاه مترو تعطیل شده و اینترنت موبایل با اختلال روبرو شده است. همچنین یک گروه از هکرهای انانیمس انتشار داده‌های مربوط به افسران پلیس را آغاز کرده است.

اتحادیه اروپا: لبنان برای دستیابی به حمایت مالی، دولت تشکیل دهد

اتحادیه اروپا نسبت به استعفای نخست‌وزیر مکلف لبنان ابراز نگرانی و تاکید کرد لبنان برای دستیابی به حمایت صندوق بین‌المللی پول باید دولت تشکیل دهد. به گزارش روسیا‌الیوم، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا گفت: ما به خاطر استعفای مصطفی‌ادیب، نخست‌وزیر مکلف لبنان و شرایطی که وی را مجبور به اتخاذ چنین تصمیمی کرده‌اند، نگران هستیم. جوزپ بورل، افزود: رهبران لبنان باید متحد شوند و نهایت تلاششان را برای تشکیل سریع دولت به کار گیرند. تشکیل فوری دولت برای رسیدن به توافق مطلوب با صندوق بین‌المللی پول ضروری است. میشل عون، رئیس‌جمهور لبنان روز گذشته (دوشنبه) بر پایبندی‌اش به طرح فرانسه برای حل بحران تاکید کرد. یک منبع نزدیک به رئیس‌جمهور فرانسه اعلام کرد انصراف‌ادیب از تشکیل دولت، یک «خیانت جمعی» از سوی احزاب سیاسی لبنان است اما فرانسه از لبنان برای خروج بحران حمایت می‌کند.